

Vappua 2020 vietettiin aivan poikkeuksellisissa tunnelmissa. Kuva: Tony Melville.

Monikossa etäilläään s. 2

Yritysten avuksi - irtisanomisten välttämiseksi s. 3

Kuntalaisaloite Kankaanrannan sillasta s. 4

Palokan Riento polkaisee kesän käyntiin s. 5

Lujana omalla maalla, älkäämme luottako vieraan apuun

Aika tavalla otsikon tyyliin Suomenlinnan perustaja Augustin Ehrensvärd hakkautti kuuluisat sanansa Suomenlinnassa olevaan marmoritauluun 1700-luvun lopulla. Viesti on edelleenkin ajankohtainen.

Viimeistään meneillään oleva koronakriisi on tuonut selvästi esille sen, miten haavoittuva piskuinen Suomemme on globaalissa kriisissä, jossa tuotanto- ja

toimitusketjut katkeilevat.

Varustautumisessamme on ollut paljonkin toivomisen varaa. Erityisen surullista on se, että suojavarusteista on edelleenkin monin paikoin pulaa, vaikka niitä onkin erilaisten kiemuroiden jälkeen saatukin hankittua. Moni terveydenhuollon ammattilainen on joutunut taisteluun näkyvätöntä vihollista vastaan talvisodan hengessä, puutteellisin varustein. Samassa tilan-

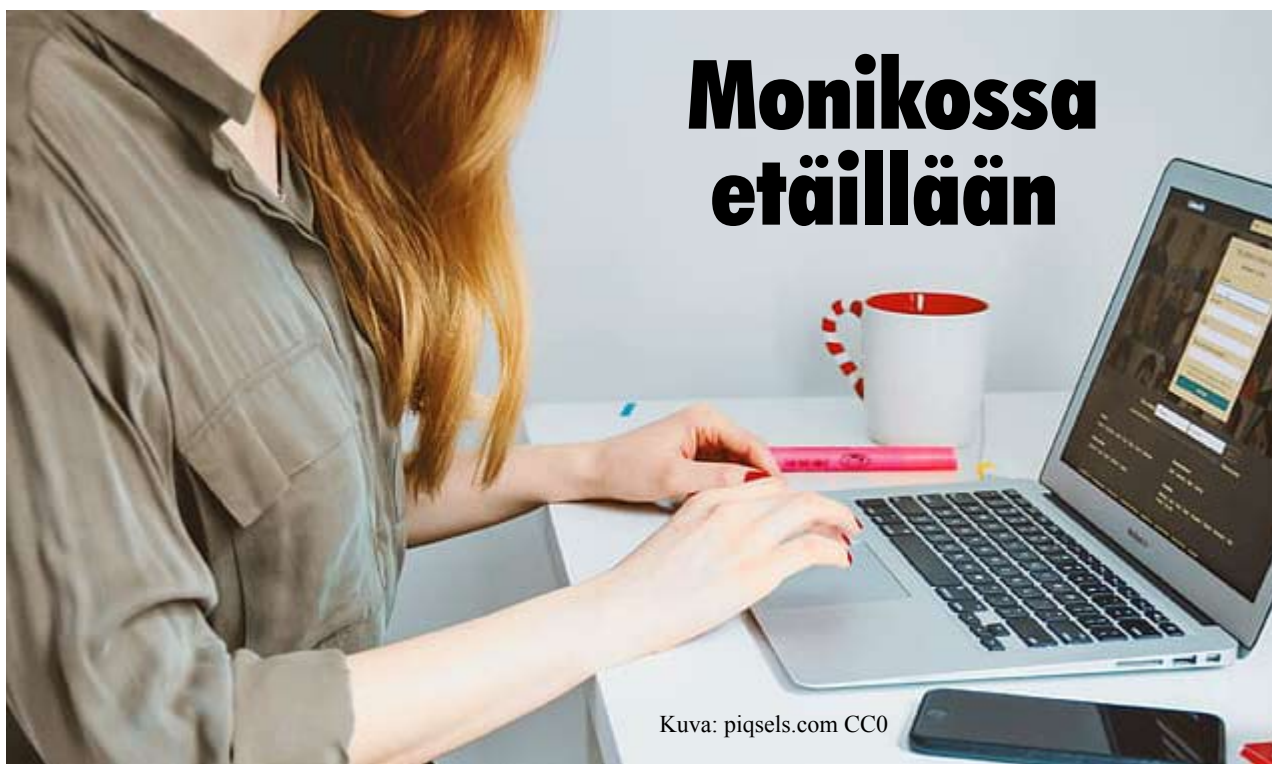
teessa ollaan myös monessa muussa maassa maailmalla. Tulevaisuus kertoo mitä tämä merkitsee inhimillisissä menetyksissä. Italiassa jo 150 lääkäriä on kuollut.

Uskoa tulevaisuuteen luose, että maassamme on kyetty polkaisemaan uskomattoman nopeasti käyntiin omaa tuotantoa suojavarusteissa ja jopa rokotekehittelyä, jonka toivotaan tuovan helpotusta kansalaisten korona-ärkeen.

Myös päättäjämme ovat reagoineet tilanteeseen reippailla otteilla, joita ei maassamme ole nähty sitten sotajan. Hallituksen toimille voi antaa arvosanan kiitettävä. Nyt meidän jokaisen on kannettava vastuumme siitä, että tauti ei pääse leviämään kun rajoituksia hölletetään. Pysytään terveinä!

Jarno Kemiläinen

omalla kynällä

Monikossa etäilläään

Kuva: piqsels.com CC0

Odottaisiko vai etäiliskö? Ensimmäinen vaihtoehto vaikutti alussa paremmalta. Sitten selvisikin, ettei koronaa selätetäkään viikoissa. Etäily jäi ainoaksi vaihtoehdoksi, mutta ei se nykyihmiselle mitään uutta ole. 90-luvulta lähtien olemme räjähdysmäisesti siirtäneet yhteydenpitoamme Nokioiden ja Windowsien siivittämänä verkon kautta tapahtuvaan kommunikointiin. Laitteiden ja nettinopeuden kehitys on paitsi yhteen sulattanut puhelu-, tekstiviesti- ja sähköpostitoimintoja, mahdollistanut pikaviestisovellukset, sosiaalisen median ja sulavat videopuhelut. Useimmille tämä kaikki on jo rutinoitunut osaksi päiväjärjestystä, mutta nyt koronan aikana

testataan kuinka hyvin pärjäämme etäyhteyksien varassa.

Eritoten ikääntyville maahanmuuttajille, mutta myös kantaväestölle toimintaa järjestävä Monikko ry on alkanut siirtämään kerhotoimintaansa ryhmävideopuheluiden muotoon. Ajatuksen tasolla helppoa, mutta voi vaatia vähemmän älylaitteita käyttäneiden eläkeläisten osalta pientä hienosäätöä. Mikä olisi helppokäyttöinen ilmaisohjelma, joka mahdollistaisi yli kymmenen osallistujaa ja toimisi älypuhelimella ja läppärillä? Vastausta etsittäessä huomaa, että järjestelmien ja sovellusten yhteensopivuuksien lisäksi toivomisen varaa olisi helppokäyttöisyydessä, ainakin ryhmäpu-

heluiden osalta. Onneksi sellaisiakin ohjelmia löytyy. Klikkaa linkkiä ja näet reaaliajassa monta tuttua naamaa. Asentaminen ja rekisteröityminen tuntuu tähän verrattuna jopa vanhanaikaiselta.

Kun homma pelaa, voi huomata, että etäilyssä on normaaliin ryhmätoimintaan nähden omat etunsa. Jos tarkoituksena on järjestää matalakynnyksistä toimintaa, etäily on helppo toimintamuoto, sillä osallistua voi omalta kotisohvaltaan. Se mikä näkyy omalta ruudulta, voidaan jakaa muiden nähtäville. Esimerkiksi kerhon teemaan liittyvä taustamateriaali. Monikon ohjaajat ovatkin pitäneet suomen kielen kerhoa, muistia virkistäviä toimintatuokioita

ja ironisesti etä-älyilyä eli tietoteknisten laitteiden ja internetin käytön opastusta itse laitteiden välityksellä. Viimeistään nyt olisi hyvä oppia verkkoasiointi, mutta haittaa ei olisi siitäkään jos opettelisi ruokaostosten tai muun tavarantoimituksen kotiovelleen. Toistaiseksi jumpat on kuitenkin jätetty tauolle. Niitä kun löytyy ohjattuna netistä, sen kun googlettelee.

Toki aito ihmiskontakti edellyttää kasvotusten olemista, eikä etäilyllä saavuteta samanlaista läsnäoloa. Onneksi epidemia aikanaan loppuu ja voidaan palata normaaliin – etäilyn mahdollisuuksista tietoisempina.

Monikko ry

TIETOA KORONAVIRUKSESTA

Tietoa koronaviruksesta ja ohjeita löytyy Jyväskylän kaupungin verkkosivuilta osoitteesta: www.jyvaskyla.fi/terveys/korona

Neuvontanumero Jyväskylän, Hankasalmen ja Uuraisten asukkaille
p. (014) 266 0133 ma-pe 8-16
muina aikoina keskitetyn päivystyksen neuvontanumero 116 117

Älä lähde terveysasemalle, etet altista muita ihmisiä mahdolliselle tartunnalle.

Valtakunnallinen puhelinneuvontanumero
0295 535 535 arkipäivisin klo 8-21 ja lauantaisin 9-15

Neuvonnasta saa yleistä koronavirustietoa. Puhelinneuvonnasta ei saa terveysneuvontaa eikä ohjeistusta akuuteissa oireissa.

lisätietoa koronaepidemiasta verkossa: www.thl.fi

NIMITYSUUTISIA

Lohikosken-Huhtasuon Sosialidemokraattien hallituksen jäsen Jarno Kemiläinen valittiin Jyväskylän kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.4.2020 kaupunginhallituksen varajäseneksi eroa pyytäneen Pentti Tossavaisen tilalle.

KORONAPUA ARKEEN

Lohikosken- Huhtasuon Sosialidemokraattien jäsen! Korona epidemian riehussa, jos tarvitset apua kaupassakäyntiin, apteekissakäyntiin tai muuta kyytiä. Ota yhteyttä puheenjohtaja Allan Kemiläiseen 0400 542 859 allan1.kemilainen@gmail.com Johtokunta

POHJOINEN JYVÄSKYLÄ

ALUELEHTI

Julkaisija ja kustantaja:
Lohikosken-Huhtasuon Demarit
Päätoimittaja: Allan Kemiläinen
Taitto: Jouni Pänkäläinen

Lohikosken-Huhtasuon Demarit
Kolikkotupa, Kolikkotie 2 C,
40320 Jyväskylä

E-lehti verkossa:

toimitus@pohjoinen-jyvaskyla.fi

www.pohjoinen-jyvaskyla.fi

Palautetta ja toiveita seuraavaan lehteen voit laittaa sähköpostilla

toimitus@pohjoinen-jyvaskyla.fi

Yritysten avuksi - irtisanomisten välttämiseksi

Maailmalla myllertää. Tässä koronakaoksessa pelkäämme oman ja läheistemme terveyden puolesta. Pelkäämme työpaikkamme menettämistä, lomautuksia ja irtisanomisia. Pelkäämme konkurseja ja talouslamaa sekä niiden ikäviä kerrannaisvaikutuksia hyvinvointiyhteiskunnallemme.

Suomi valtiona tekee kaikkensa kansalaisten terveyden turvaamiseksi ja maan talouden pelastamiseksi. Suomi on ottanut opikseen 90-luvun lamasta; se on pyrkinyt jo heti kriisin alusta alkaen monin tavoin pehmentämään koronan iskuja elinkeinoelämällemme ja sitä kautta koko hyvinvointivaltiollemme. Koko koneisto on valjastettu taisteluun tuota näkymätöntä ja ennalta-arvaamatonta vihollista vastaan.

...jottei kukaan kaatuisi

Valtio jakaa yrityksille nyt avokätisesti niin sanottua koronarahaa, jotta laajamittaisilta konkurssiaalloilta vältyttäisiin, ja ennen kaikkea, jotta työntekijöiden työpaikat säilyisivät. Rahan jakaminen toteutuu pääosin olemassa olevien rahoitusinstrumenttien, kuten Business Finlandin ja ELY-keskusten sekä kuntien kautta. Myös Finnvera takaa yritysten pankkilainoja entistä avokätisemmin. Yrittäjien toimeentulon turvaamiseksi, asetusmuutoksella mahdollistettiin myös

heidän pääsemisensä työtömyysturvan pariin; normaaliaikoinahan yrittäjät eivät ole olleet näihin tukiin oikeutettuja. Rahoitushaut on laitettu nopeasti liikkeelle, valtakunnalliset neuvontapalvelut toimivat, hakemuksia on vastaanotettu jo nyt kymmeniä tuhansia ja lisää tulee, vielä toistaiseksi ainakin samaa tahtia kuin niitä ehditään käsittelemään.

Rapatessa myös roiskuu

Viime viikkoina media on nostanut esiin muutamia tukipäätöksiä, joissa koetaan tuen menneen sellaiselle toimijalle, jolle se ei tässä yritysten olemassaolon taistelussa olisi lainkaan välttämätöntä. Inhimillisiä, kiireessä tehtyjä virheitä on turha kieltää, mutta selvää on, että kaikki tuet on myönnetty valtakunnallisten yhteisten periaatteiden mukaisesti, yhteisin kriteerein. Huomattavaa lisäksi on, että erilaisia helpon rahan perässä olevia onnenonkijoitakin hakijoiden joukossa on... ja joku varmaan onnistuukin läpäisemään seulan ja saamaan rahoituksen. Onneksi näiden valitettavien hutien määrä on häviävän pieni kaikkien tuen saaneiden joukossa.

Kriisitetut eniten kärsineille aloille

ELY-keskuksilta tukea voivat hakea koronasta kärsineet pienet yritykset,

joilla on työntekijöitä yhdestä viiteen. Business Finland puolestaan jakaa tuet tätä suuremmille, 6-250 henkilöä työllistävälle yrityksille. Yksinyrittäjien tukien jakaminen on uskottu kuntien huomaan. ELY-keskusten vastaanottamista noin 22 200 hakemuksesta, joista Keski-Suomesta tulleita tuhatkunta, on nyt tätä kirjoittaessani käsitelty reilu neljäsosa. Moni yritys on siis jo saanut iloita yritystoimintansa pelastumisesta tuon saadun tuen avulla. Niin valtakunnallisesti kuin täällä Keski-Suomessakin valtaosa kriisituista on mennyt juuri kovimpia kokeneiden alojen kuten kaupan, ravintola- ja kahvilatoiminnan sekä taksi- ja kuljetusalan toimijoille. Myös muut liike-elämän palvelut, teollisuus ja rakentaminen ovat saaneet osansa.

Keski-Suomen ELY-keskuksessa teemme kaikkemme

Keski-Suomen ELY-keskuksessa hankekäsittelyä nyt pari kuukautta sisältä seuranneena voin vakuuttaa, että kaikki kivet ja kannot on käännetty henkilöiden irrottamiseksi yritystukien käsittelyyn. Mikä ilahduttavinta, henkilöstömme on ollut vapaaehtoisesti tarjoamassa apuaan hakemuskäsittelyyn kriisiavun saamiseksi mahdollisimman nopeasti sitä kipeästi tarvitseville. Yritykset ja teidän lomautetut tai lomautusuhan alla olevat työntekijänne, teidän hätänne on kuultu ja avunpyyntöönne vastataan - niin pian kuin mahdollista!

*Pirkko Melville
Keski-Suomen
ELY-keskuksen
E-vastuualueen johtaja*

Pirkko Melville on aloittanut haastavassa tehtävässä maaliskuussa 2020. Koronavirustilanne on itsenäisyyden aikamme vaikeimpia moniulotteisia kriisejä. Kuva: Tony Melville.

Kankaanrannan silta sijaitsisi juuri vanhan hautausmaan eteläpään kohdalla. Kuva: Tony Melville.

Kuntalaisaloite Kankaanrannan sillasta päättäjille

Lohikosken-Huhtasuon Sosialidemokraatit on jättänyt kuntalaisaloitteen Kankaanrannan sillasta. Jyväskylä selvittää parhaillaan vaihtoehtoja Seppälän ja keskustan yhdistävälle pyöräilyläpäreitille, niin kutsutulle Kankaan baanalle. Tourujoen ylittämiseksi on kaavailtu uuden sillan rakentamista Jyväskylän vanhan hautausmaan eteläpään kohdalle.

Aloitteen tekijöiden mielestä sillan rakentaminen vaarantaa Tourujokilaakson luonnonsuojelualueen ainutlaatuisen lehdon sekä lehtokorven kasvillisuuden ja linnus-

ton. Mikään silta, vaikka se olisi arkkitehtonisesti kuinka kaunis tahansa, ei korvaa luontoarvoja, todetaan aloitteessa.

Kankaanrannan sillan hinnaksi on arvioitu 3,4 miljoonaa euroa. Aloitteen allekirjoittajat ovat sitä mieltä, että kaavailtu silta olisi kallis, teknisesti haastava ja pilaisi maisemallisesti luonnon kauneuden. Tourujoen yli menee jo nyt kymmenkunta siltaa. Sopii kysyä tarvitaanko Kankaanrannan siltaa, kun Kinakujan silta sijaitsee vain 200 metrin päässä?

Lohikosken-Huhtasuon Sosialidemokraatit

tukee edelleen kevyenliikenteen monipuolista kehittämistä Jyväskylässä. Yhdistys esittää kuitenkin, että pyöräilybaanan tulisi kulkea Tourujoen yli jo olemassa olevaa Kinakujan siltaa pitkin. Hyvillä opasteilla siihen mahtuisivat kaikki kevyen liikenteen käyttäjät ja tarvittaessa siltaa voisi leventää suhteellisen pienin kustannuksin. Säästetyt rahat voisi osoittaa nykyisten varsin huonossa kunnossa olevien kevyenliikenteen väylien kunnostamiseen.

Lue aiemmin ilmestyneitä Pohjoinen Jyväskylä-lehden numeroita verkossa osoitteessa www.pohjoinen-jyvaskyla.fi

Pohjoinen Jyväskylä EU-vaaliextra

Pohjoinen Jyväskylä 1/2019

Pohjoinen Jyväskylä 4/2018

Palokan Riento polkaisee kesän käyntiin

Stadium valioliigassa riittää vauhtia. Kuva: Palokan Riento.

Kelta-mustat peliasut ja pörriäislogo palaavat korona- ja kevättauolta jälleen maisemaan. Olen iloinen siitä, että epidemialuvut antavat mahdollisuuden seuratoiminnan käynnistämiseen kohti normaalioloja. Valtioneuvoston määräämät höllennykset tiukkoihin liikkumis- ja kontaktirajoituksiin astuvat voimaan 14.5. ja ne antavat seuralle mahdollisuuden käynnistää pienryhmä-

harjoittelun. Lähiliikuntapaikat avautuvat Jyväskylän kaupungin linjauksen mukaan koulujen perusopetuksen rinnalla. Meillä on tarkat kirjalliset ohjeet, joita noudatamme toiminnassamme. Menemme terveys edellä ja pidämme tarkan huolen hygieniasta ja määräysten noudattamisesta. Lisää helpotuksia on tulossa kesäkuun alussa. 1.6. alkaen maksimissaan 50 hengen kokoontumiset ovat mah-

dollisia. Se tarkoittaa oikean joukkueharjoittelun aloittamista. Kesäkuun kahden ensimmäisen viikon aikana käynnistyvät myös porrastetusti palloliiton sarjat.

Muistetaan liikkuu ja pysytään terveinä !

*Minna Järvinen
Nuorisopäällikkö
Palokan Riento*

"Kyllä golf aina koronan voittaa..."

Mietteliäänä kentällä.

Kuva:
Paavo Luukkonen

Näinä poikkeuksellisina aikoina on pidettävä kunnostaan huolta. Jokainen löytää sen oman juttunsa lenkkeillen, hyötyliikunnasta tai vaikkapa golfkentältä. Golfissa on se hyvä puoli, että turvavälit ovat melkein automaattisesti kunnossa ja kilo-

metrejä karttuu kentällä kuin huomaamatta.

Hoidamme yhdistyksessämme juoksevia asioita, kuten kokouksia ja tapaamisia etänä erilaisten tietoliikennesovellusten kautta. Yhteiskuntamme tekee melkoisen digiloikan koronan myötä.

Tärkeää olisi, että seniorikansalaiset saadaan pidettyä tässä mukana. Se on meidän kaikkien etu. Myös on huolehdittava ikäihmisten sosiaalisista kontakteista.

*Paavo Luukkonen
Palokan
Työväenyhdistys*

Vappu - työväenjuhlaa yhdessä ja erikseen eri vuosikymmenillä

Juuret rapakon takaa

Vappu on perinteinen kansainvälinen työväenjuhla. Juhlapäivä sai alkunsa Yhdysvalloissa 1800-luvulla. Toukokuun ensimmäinen päivä oli vanhastaan päivä, jolloin työsopimukset uusittiin ja työpaikkaa vaihdettiin. Yhdysvalloissa järjestettiin laaja yleislakko 1.5.1886, jossa vaadittiin 8-tuntista työpäivää. Lakon aikana kuolleita työläisiä alettiin muistaa 1. toukokuuta.

Työväenliikkeen hajaannus heijastui vapun viettoon

Itsenäisen Suomen alkutaipaleella 1920-luvulla työväenliike oli hajaantunut kommunisteihin (SKP) ja sosialidemokraatteihin. Yhteisiä vappujuhlia kuitenkin pidettiin vuosina 1923 sekä 1925 – 1928. Ammattiyhdistysliike otti niihin osaa pitääkseen työväenliikkeen yhtenäisenä. Yhteiset vappujuhlat päättyivät vuonna 1929, kun kommunistit haukkuivat julkisesti sosialidemokraatit. 1930-luvulla Jyväskylän

Ammatillinen Paikallisjärjestö JAP:n sekä Jyväskylän ja Jyväskylän maalaiskunnan sosialidemokraattiset kunnallisjärjestöt järjestivät vappujuhlat. Ensimmäiseen JAP:n järjestämään vappujuhlaan osallistui marssille 900 henkeä ja juhlaan Lounaispuistossa 3000 kuulijaa.

Vuonna 1933 SDP:n puoluekokouksen liput Tampereella revittiin alas äärioikeistolaisen IKL:n toimesta ja tämän jälkeen punaisten lippujen käyttö kiellettiin kokonaan Suomessa. Vappujuhlat kuitenkin pidettiin Lounaispuistossa, ja vappu ei ollut palkallinen vapaapäivä.

Sotien jälkeen pyrki myksiä yhteiseen vappujuhlaan

Sodan loputtua 1945 Helsingin ohjeitten mukaan JAP ja SDP:n ja SKDL:n kunnallisjärjestöt järjestivät yhteiset vappujuhlat, jossa marssilla oli noin 4000 henkeä ja juhlassa Lounaispuistossa 9 000 toveria. Kolmena seuraavana vuonna kulkemarssi läpi kaupungin

Lounaispuistoon jossa puhujia oli ay-liikkeestä ja molemmista puolueista. Vuonna 1949 puolueet eivät enää pystyneet sopimaan yhteisen juhlan ohjelmasta. JAP järjesti juhlan ilman poliittisia tunnuksia ja lippuja.

1950-luvulla oli valtakunnan ja paikallisella tasolla useita yrityksiä järjestää yhteinen vappujuhla. SAK kielsi paikallisjärjestöjä ja ammattiosastoja osallistumasta puolueiden vappujuhliin. Muutamat kommunistien johtamat paikallisjärjestöt eivät noudattaneet ohjetta, ja ne erotettiin järjestöstä. 1960-luvulla yhteisen vappujuhlan järjestämisestä käytiin Jyväskylässä useita neuvotteluja. Erittäin aktiivisia olivat SKDL:n johtamat ammattiosastot. Myönteisesti asiaan suhtautuivat myös sosialidemokraattien johtamat ammattiosastot, mutta sosialidemokraattien oli vaikea uskoa ääri-vasemmiston yhteistyöhalun vilpittömiin motiiveihin.

Vappumarssilla Jyväskylässä. Kuva: Raimo Rajanen.

1970-luvulla yhteinen juhla, mutta eri liput

Vuonna 1969 myönteinen kanta yhteisiin juhliin saatiin myös sosialidemokraattien kunnallisjärjestössä Jyväskylässä. - Historiallisessa kokouksessa oli edustajia SDP:n, SKDL:n, TPSL:n kunnallisjärjestöistä, JAP:stä ja TUL:sta ja allekirjoittanut itse. Päätettiin, että järjestelyvastuu on JAP:illa. Ensimmäiseen yhteiseen

vappujuhlan marssiin osallistui 1700 toveria, juhlaan noin 5000 kuulijaa. Vuonna 1978 tehtiin ennätys ja marssilla oli noin 9 000 toveria ja torilla juhlassa noin 13 000 kuulijaa. Pidin avauspuheen ja paikalliset kansanedustajat Juhani Surakka ja Kalevi Kivistö villitsivät kansaa. Jyväskylä oli ensimmäisiä paikkakuntia maassamme, jossa yhteisiä juhlia pidettiin. Juhlaamme kunnioitti-

vat läsnäolollaan SAK:n puheenjohtajat. He halusivat pitää viimeiset puheensa puheenjohtajina Jyväskylässä: Niilo Hämäläinen, Pekka Oivio, Pertti Viinanen ja Lauri Ihalainen.

*Raimo Rajanen
SAK:n Jyväskylän
Ammatillisen
Paikallisjärjestön
kunniapuheenjohtaja*

Ruokkeentie vaatii korjausta

Ruokkeentien pinta on huonossa kunnossa ja liikenne vilkasta Savu- lahdelta rakennustöiden vuoksi. Aivan Ruokkeentien laitaan Lusik- katielle on valmistumassa uusia asuntoja. Laajavuorentien pinta on myös vaurioitunut hotellin ja Ruokkeentien väliltä ja liikenne- merkillä varoitetaan syvistä urista. Teiden huono kunto vaatisi nopeita korjaustoimenpiteitä jo pelkästään liikenneturvallisuuden vuoksi.

Liikenne Ruokkeentiellä on vilkasta. Kuva: Jouni Pänkäläinen.

Eino Haro

Eino Harolle lapsi- ja nuorisotoiminta oli aina lähellä sydäntä. Entiset nuorisoliittolaiset lahjoittivat Nuorille Kotkille soittimen.

Kunnallisneuvos Eino Haro kuoli Jyväskylässä 20.3.2020. Eino syntyi 19.10.1927 Lohikoskella Kankaan paperitehtaan vuokratalossa Laukaantiellä Jyväskylän maalais- kunnassa. Työnteon Eino ”Eko” aloitti nuorena sähkömiehen opissa pape- ritehtaalla, jossa isänsä Lauri työskenteli sähkö- miehenä. Eino kouluttau- ti aikuisopiskelijana ja hänet valittiin kaupungin nuorisohuoltajaksi. Pitkän päivätyön Eino teki työ- suojelupiirissä työläistar- kastajana, josta työstä hän myös eläköityi.

Eino rakensi oma- kotitalon Lohikoskelle vaimonsa Kaisan kanssa. Eino vapaa-ajan täyttivät lukuisat yhteiskunnalliset

luottamustehtävät, joihin kuuluivat mm. varhais- nuorisojärjestö Nuoret Kotkat, Sosialidemo- kraattiset Nuoret ja Voi- mistelu- ja Urheiluseura Lohi. Nämä kaikki olivat hänelle tärkeitä järjestöjä, joiden johtotehtävissä hän toimi. Lohikosken Sosialidemokraattien joh- dossa kului vuosikym- meniä, puheenjohtajana vuodet 1962–1971. Myös Jyväskylän Sosialidemo- kraattien kunnallisjär- jestön puheenjohtajuus uskottiin Eino Harolle. Kaupunginvaltuustossa hän oli vuosina 1956 –1993 yhtä valtuusto- kautta lukuun ottamatta. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana Eino oli vuosina 1983–1988. Hän

In memoriam

toimi monissa muissa- kin luottamustehtävissä. Haro kutsuttiin Sosiali- demokraattisen puolueen kunniajäseneksi ja puo- lueen kultaisen ansio- merkki hänelle myönnet- tiin puolueen ja sosiali- demokraattisen aatteen hyväksi tehdystä työstä. Tasavallan presidentti myönsi Eino Harolle kun- nallisneuvoksen arvonim- en 1985.

Vapaa-ajan harras- tuksiin kuului marjasta- minen ja sienestäminen ja myös kalastus oli hänelle tärkeää. Päijänteellä Kaisalla ja Einolla oli ”Adele” -niminen vene, jossa oli mahdollisuus yöpyä. Tästä harrastuk- sesta piti luopua, kun ran- tautuminen tuli vaikeaksi ikääntymisen myötä. Karavaanariharrastus vei maantielle ja jokavuoti- selle Lapin retkelle tutun ystäväperheen kanssa. Tukikohtana vaunulle oli Äänekosken Lintulahti. Siellä Harot olivat tuttu näky kesäisin.

Toveri Eino Haro sai elää pitkän ja rikkaan elämän.

*Raimo Rajanen
varapuheenjohtaja
Lohikosken-
Huhtasuon
Sosialidemokraatit*

Ystävä, puoluetoveri Raija Kuortinen on nuk- kunut rauhallisesti pois 16.4.2020.

Raija Kuortinen (os.Pynnönen) syntyi pienviljelijäperheeseen 14.10.1943 Kangas- niemellä. Hän avioitui Jouko Kuortisen kanssa ja perheeseen syntyi kaksi poikaa, Ismo ja Simo. Perheen rakas yhteinen harrastus oli mökkeily Kangasniemellä Puula- veden rannalla Sinttilässä, lähellä Raijan lapsuuden kotia.

Raija aloitti työt Kangasniemellä kaupan myyjänä. Jyväskylässä hän toimi talonmiehenä Kankaan paperitehtaan vuokratalossa Lohikos- kentiellä. Tämä työpaikka vei hänet mukaan myös Kiinteistötyöntekijöitten ammattiosaston hallin- toon. Luottamusta tuli Jyväskylän Ammatillisen Paikallisjärjestö JAP:n hallituksessa ja opintosih- teerinä. Pitkäaikainen työ- paikka oli Työväen Sivi- tystsjärjestössä TSL:ssä. Opinto-ohjaajan työhön kuului kurssien järjestä- minen ja kulttuurimatkat. Usein retket suuntautui- vat Tallinaan, kerran myös Neuvostoliittoon, Jaroslaviin asti. Kesäteat- teriretki Pyynikille Tam- pereelle kuului monena vuonna ohjelmaan.

Raija Kuortinen

Raija Kuortinen oli useana vuonna mukana taistelussa Lohikosken kirjaston säilyttämiseksi.

Näihin ”Raijan muka- viin matkoihin” osallistui satoja ihmisiä.

Poliittinen toiminta tuli Raijan elämään, kun hänet hyväksyttiin Lohi- kosken Sosialidemokraat- tien jäseneksi vuobnna 1978. Varsin pian tuli johtokunnan paikka ja myöhemmin sihteerin tehtävät ja taloudenhoita- jan vastuullinen tehtävä. Raija toimi sihteerinä puheenjohtajien Juhani Surakan, Reijo Laitisen ja Raimo Rajasen aikana yhteensä 25 vuotta. Hän oli työteliäs, huolellinen, ahkera ja korvaamaton apu kiireisille puheenjoh- tajille. Sihteerin tehtäviin kuului myös matkojen ja retkien järjestäminen.

Usein matka suuntautui eduskuntaan Juhani ja Reijon vieraaksi.

Raijalle on myön- netty SAK:n kultainen ansiomerkki SDP:n kul- tainen ansiomerkki tuli puolueen ja sosialidemo- kraattisen aatteen hyväksi tehdystä työstä.

Muistamme Raijan iloisena ja elämänmyön- teisenä toverina.

Raimo Rajanen

Kankaisia maskeja korona-arkeen

Eilä Räihä esittelee Farkkusaumassa tuotettua kankaista kasvomaskeja designkuvioilla. Kuva: Jouni Pänkäläinen.

Ompelimo-myymlä Farkkusauma Ahjokadulla Seppälässä valmistaa ja myy kasvomaskeja erilaisilla kuvioilla.

-Kotikäyttöön tarkoitettuja kankaisia kasvomaskeja myyvät hyvin. Kyse on siis nk. ”itseohjelmistettujen” maskeista, joiden tarkoitus on estää omien pärskeiden leviämistä ympäristöön. Maskit toimivat mainiosti myös pölyisten paikkojen, esimerkiksi pihojen, siivouksessa, Eilä Räihä Farkkusaumasta kertoo.

Yritys tekee korjausompelua kaikkiin vaatteisiin ja tekstiileihin. Myös vaativat vetoketju-

jen vaihdot onnistuvat.

Korona-arki yrityksessä on mennyt yllättävän hyvin.

-Emme ole joutuneet lomauttamaan ompeli- ja ammattilaisia. Asiakkaat antavat ja saavat tuotteen tuulikaapissa, siis emme ota asiakkaita sisään myymälätiloihin työntekijöiden ja asiakkaiden turvallisuuden vuoksi. Myös sovitukset eivät ole toistaiseksi mahdollisia, Eilä Räihä sanoo.

Tarttuuko korona pinnoilta tai ilmasta?

Erityistä mielenkiintoa on herättänyt kysymys koronaviruksen mahdollisesta tartumisesta ilmateitse. Yleinen kanta tiedeyhteisössä on, että koronavirus ei leviä ensisijaisesti ilmajäljiteitse. Tämä tarkoittaa sitä, että ilmateitse tapahtuva tartunta on mahdollinen, mutta ei todennäköinen kuten fyysinen kontakti.

Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan professori Kari

Reijula on ottanut asiaan kantaa Helsingin Sanomissa 19.4.2020. Reijulan mukaan tartunnan saaneen yskiessä pisara ei jää painonsa ja partikkelikokonsa sekä aerodynamiikan vuoksi ilmaan pitkäksi aikaa. Tämän vuoksi hänen mukaansa virustartunta ennemmin kädessä suuhun kuin hengittämällä virusta kuljetavaa pisaraa.

Samalla tavoin nykytiedon mukaan viruksen saastuttaman esineen koskettaminen ei automaattisesti tarkoittaisi tartuntaa, mutta lisää riskiä siihen. Aivan kuten ilmassa olevien viruspartikkelien kanssa, pintaa kosketettaessa virusta voi jäädä käsiin. Käsien myötä virus saattaa päästä elimistöön silmien, nenän tai suun kautta. Siksi pesu ja desifointi on niin tärkeää.

Käsitykset viruksen säilymisestä ilmassa tai pinnoilla ovat vaihdelleet paljon. Tuhkarokko on vaarallinen ilmatartuttaja. Sen R0-luku on 15, kun taas Pohjois-Italiassa on puhuttu korkeintaan 3:n luokkaa olevasta tartuttavuudesta. Asiasta kommentoinut THL:n Mika Salminen ei pidä ilmasta leviämistä ensisijaisena tarttumismuotona.

Kiinalaistutkijat ovat epäilleet ilmastointilaitteiden mahdollisesti voivan levittää virusta. Näin tapahtui ainakin kerran SARS-viruksen kohdalla kun kokonainen kerrostalo jouduttiin evakuoimaan ja puhdistamaan. Kiinalaistutkimus, jossa viitattiin ilmastointiin, käsitteli kolmeen perheen altistumista virukselle ravintolassa ilmastointilaitteen alla.

Myös yleisten WC-tilojen mahdollinen tartuttavuus on tullut esiin useissa yhteyksissä. Tutkija varoittaa siitä, että virus voisi jäädä leijumaan ilmaan ulos-

tepisaroiden mukana ja sitä kautta lisätä tartuttamisriskiä.

Useissa maissa on asetettu viranomaisten toimesta selkeitä turvavälejä, joita tulee noudattaa. Pisimmillään turvavälit saattavat olla pyöräilijöillä ja lenkkeilijöillä jopa 10-20 metriä maasta riippuen. Yleisesti suositellaan 1-2 metrin turvaväliä kanssaihmiin.

Yhdysvaltalaiset tutkijat ovat testanneet ainakin kymmenessä erilaisessa tutkimuksessa nykyistä koronavirusta (SARS-CoV-2) ja sen sukulaista SARS-virusta (SARS-CoV-1) ja niiden käyttäytymistä erilaisilla pinnoilla. Molemmat virukset säilyivät pisimpään muovi- ja teräspinnoilla, muovilla jopa 72 tuntia ja ruostumattomalla teräksellä 48 tuntia. SARS-CoV-2-virusta löytyi kartonkipinnalta 24 tunnin ja kuparipinnalta neljän tunnin ajan, SARS-CoV-1-virusta molemmilta pinnoilta kahdeksan tunnin ajan.

Saksassa on myös selvitetty viruksen säilymistä ja tartuttavuutta erilaisilta pinnoilta pieneltä paikkakunnalta, jossa virusta oli esiintynyt paljon. Tulos oli se, että virusta löytyi lähes kaikkialta alueelta, mutta suuri osa viruksista oli kuolleita eivätkä ne tartuttaneet.

Turvavälejä, maskeja, käsineitä, käsien pesua ja desifointia ja turhien lähikontaktien välttämistä pidetään yleisesti tarpeellisina pandemian taltuttamisessa. Nämä toimenpiteet ovat juuri niitä, joilla yksityinen kansalainen voi torjua epidemian leviämistä.

Kasvomaskien käyttö on pakollista erilaisissa tilaisuuksissa ja tiloissa ainakin 50 maassa. Suomessa kasvomaskeiden käyttö on lisääntynyt voimakkaasti. THL ei suosittele eikä kiellä maskien käyttöä. Tekeillä on laaja selvitys asiasta.

Jouni Pänkäläinen